

Förvaltningsrätten i Göteborg

Box 53197

400 15 Göteborg

forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Laglighetsprövning och begäran om inhibition av Val av ombud till årstämman i Göteborgs Stadshus AB, fattat av Göteborgs Kommunstyrelse den 6 mars 2024

Frågan om hur ansvarsprövningen går till av styrelserna i Göteborgs stads kommunala bolag kopplat till affären mellan AB Framtiden och Karlstaden lyftes av Emmyly Bönfors (C) och senare av Liberalerna, Moderaterna och Demokraterna i Kommunstyrelsen.

Bönfors invändningar mot beslutet var i huvudsak att ansvarsprövningen i Göteborgs kommunala bolag sker på respektive bolags bolagsstämma. Ägaren, Göteborgs stad, utser ombud och ger instruktioner till hur denne ska agera på stämman. Enligt Göteborgs stads riktlinjer är det kommunstyrelsen som beslutar om sådana instruktioner till Stadshus AB, som i sin tur beslutar om ombud och instruktioner i dotterbolagen. Om ett ärende som ska behandlas på stämman är av *principiell beskaffenhet eller annars större* vikt ska dock kommunfullmäktige besluta i frågan om ombudsinstruktioner, vilket bland annat framgår i SKRs *Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag*.

Mot bakgrund av att styrelsen i Förvaltnings AB Framtiden i december 2023 beslutade att godkänna köp av fastigheter i Karlstaden för upp till 1,1 miljarder kronor och samtidigt uppdra åt VD att slutföra samtliga förhandlingar utan att tillfråga fullmäktige, borde ansvarsprövningen av bolagets styrelse föregås av en bedömning av kommunfullmäktige.

VD och Ordförande i AB Framtiden har brustit i sin följsamhet i ägardirektiv, där det framgår att principiella frågor så som förvärv av andra bolag är ärenden som bör lyftas till kommunfullmäktige. Om det råder några som helst tveksamheter så ska de inhämta Stadshus ABs bedömning.

Det har framkommit att ordförande och vice ordförande i Stadshus AB varit informerade om affären och inte hade några invändningar mot att AB Framtiden köpte bolagen i Karlstaden. Av det som hittills har framkommit finns indikationer på att kommunen betalat ett överpris för de bolag som förvärvas jämfört med de oberoende värderingar som gjorts och samtidigt råder det stor tveksamhet om ifall det lån på 700 Mkr som samtidigt givits till säljarna är i enlighet med lagar och regler.

Stadshus ABs ordförande har varit informerad löpande från augusti månad tills beslutet fattades i december 2023 (se bilaga 5). Varken ordförande eller vice ordförande har fört informationen vidare till sin styrelse, trots att de är skyldiga till detta enligt ABL. Stadshus AB har även ett ägardirektiv där ändamålet är att utöva en aktiv ägarstyrning för stadens dotterbolag och vara en viktig del i den demokratiska förankringen samt säkerställa att kommunen uppfyller alla lagar och regler (se bilaga 3 och 4). Denna ägarstyrning har inte kunnat ske p.g.a att styrelsen aldrig fick reda på om affären när ordförande underlät att föra den vidare.

När styrelsen undanhölls informationen om affären så kan kommunen och bolaget lidit allvarlig skada som en följd av de konsekvenser som avtalet mellan ett dotterbolag i kommunens bolagskoncern och säljarna medfört. Moderbolaget och ägaren blev således förhindrad att ingripa på det sätt som styrningen av de kommunala bolagen ska fungera enligt fullmäktiges riktlinje för ägarstyrning. Agerandet kan innebära allvarliga avvikelser från både stadens egna styrande dokument för Stadshus AB och gällande lag.

Den instruktion som nu är utformad till ombudet i och med beslutet i kommunstyrelsen den 6 mars 2024 är av en mycket generell art och ger ingen vägledning i hur ombudet ska ställa sig i frågor som hanteras av stämman. Kommunstyrelsen har inte heller tagit del av stämmohandlingarna inför utfärdandet av instruktionen. Konsekvensen av detta blir att ingen som helst vägledning till ombudet kan ges annat än ett omnämnande av vilka frågor som ombudet på egen hand får avgöra. Därtill är den utsedda personen från samma parti som ordföranden Jonas Attenius (S) och man kan därför ifrågasätta personens opartiskhet i bedömningen av exempelvis ansvarsfrågan. Utöver ansvarsfrågan kan andra principiella frågor eller frågor av större vikt komma att avhandlas på stämman utan att fullmäktige får chansen att göra en bedömning.

Med anledning av att det finns många betänkligheter kring ordförandes agerande i godkännandet av Karlstadsaffären samt att det finns risk för att stämman kan komma att besluta om principiellt viktiga frågor så menar jag att beslutet om instruktionen till ombudet också är av principiell karaktär och/eller större vikt och borde därför ha avgjorts av fullmäktige. **Jag yrkar därför att det ska upphävas.** Dessutom kommer beslutet leda till en lång rad följdbeslut om stämman genomförs med denna instruktion. Dessa konsekvenser är idag svåra att överblicka. Vi vet inte hur ombudet kommer agera på stämman och vilka beslut som kommer fattas där när hon i princip har fria händer. Därför yrkar jag också att beslutet **inhiberas**.

Göteborg den 6 mars 2024

Axel Darvik

Södra Viktoriagatan 31

411 25 Göteborg

Bilaga 1 - Snabbprotokollet från Kommunstyrelsens sammanträde den 6 mars 2024

Bilaga 2 - TU Val av ombud till årstämma i Göteborgs Stadshus AB

Bilaga 3 – Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB

Bilaga 4 – Bolagsordning för Göteborgs Stadshus AB

Bilaga 5 – Sekretesslag för kommunens affär med Karlstaden